

Aanvrager:	CBK Zeeland
Titel:	Elementen: Saeftinghe 2021
Gevraagd bedrag:	€ 99.480

NEGATIEF

Inleiding en samenvatting

CBK Zeeland is een centrum voor beeldende kunsten, vormgeving en architectuur en is gevestigd in Middelburg. De organisatie ondersteunt en informeert kunstenaars, vormgevers en architecten en stimuleert de onderlinge samenwerking.

CBK Zeeland constateert dat er in Zeeland – net als in veel andere regio's – veel vragen over de toekomst van de leefomgeving spelen. Maar dit gebied, met verspreide kleine gemeenten en vergrijzende bevolking met een hoge brede welvaart, is meer dan elders verbonden door veel water en een lange kunstmatige kustlijn. De uitdagingen waar diverse regio's in de wereld voor staan, zoals duurzame en gezonde omgevingen, diensten en producten, vinden in Zeeland een binnen-, op-, en buitendijkse proeftuin. Architecten kunnen de samenhangende complexiteit met creatieve onbevangenheid begrijpelijk maken en ruimtelijke oriëntatie bieden in desoriënterende tijden. Voortbordurend op historische structuren en gestimuleerd door compensatieprojecten, schetsen architecten en ontwerpers in het programma ELEMENTEN perspectieven voor de toekomst en verbeelden en faciliteren de samenwerking tussen stakeholders: overheid, markt, kennisinstellingen, diverse organisaties en de inwoners. De activiteiten van ELEMENTEN ondersteunen hen in deze rol. Met het programma wil CBK Zeeland vooral de culturele en immateriële aspecten van de transitie belichten, in aanvulling op de veelbesproken technische en materiële aspecten. Het concentreert zich op de ervaring van het grootse landschap en kan worden gezien als een retraite waar individuele overtuigingen moment en vorm krijgen. Aan de hand van verhalen, betekenissen, representaties en een Arts&Crafts-benadering krijgen intieme overtuigingen een relatie met het weidse landschap. Een serie van activiteiten - debatten, excursies, workshops, residences en publicaties - geeft een diversiteit aan begeleiders, deelnemers en toehoorders een moment van bezinning op de burn-out maatschappij en kans op een hoopvol nieuw perspectief. In deze leeromgeving, begeleid door CBK Zeeland, Timelab Gent, Fabrique Pola Bordeaux, Erfgoed Zeeland, Grenspark Groot Saeftinghe, Geopark Schelde Delta e.a., wordt de vrijheid en de verbondenheid van mensen en plekken onderzocht, en de metamorfose naar een verrijkt Zeeland, door participatie in ontwerp-gestuurde coalities.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie beschouwt het CBK Zeeland als een lokale, toegankelijk instelling, gevestigd in een bijzondere regio. Het beschouwen van Zeeland als proeftuin voor Nederland vindt de commissie een interessante visie, zeker gezien de problematiek rondom het landschap, water en klimaatadaptatie. De commissie stelt hierdoor dat het programma in potentie een bovenregionaal belang kan hebben.

Hoewel de aanvraag prikkelt en de commissie zich overwegend positief uitlaat over de gekozen thematiek, ziet ze geen plaats voor de organisatie binnen de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma. De commissie stelt dat het jaarprogramma Saeftinghe (2021) een breed scala aan diverse onderwerpen aanstipt en noemt de keuze op zich wel verrassend en onderscheidend. Tegelijkertijd vindt de commissie de aanvraag vanuit het perspectief van de regeling – waarbij de waarde van het programma voor het veld moet worden beoordeeld – moeilijk te doorgronden. De commissie noemt het voorstel bij vlagen cryptisch in zijn opzet.

De daadwerkelijke activiteiten zijn zeer beperkt toegelicht waardoor de commissie geen zicht krijgt op de beoogde resultaten en de maatschappelijke of artistieke waarde van de activiteit. Ze noemt als voorbeeld de workshop '12 V Maslow uitrusting'. Het is in de ogen van de commissie niet duidelijk wat de motivatie voor een 12- volts woon-werk unit is, op welke wijze de leerlingen van de ontwerpopleidingen begeleid worden of wat de expertise van de genoemde workshopleiders is. Ook is het proces rondom het vervoltraject 'call for 12V Maslow Prototype' en het residence-dorp in de ogen van de commissie onduidelijk. De opzet en uitwerking van andere activiteiten als debatseries, conferenties, publicaties en open calls vindt de commissie eveneens te beperkt omschreven. De uitkomsten van de activiteiten worden in de ogen van de commissie weinig concreet gemaakt. Tevens merkt de commissie op dat het CBK samenwerkt met goede, relevante partners zoals Timelab Gent en Fabrique Pola Bordeaux, maar is ze van mening dat de wijze van samenwerking onvoldoende wordt toegelicht. Tot slot mist de commissie een communicatiestrategie voor het activiteitenprogramma en de inzet om een divers en nieuw publiek te bereiken. Over het geheel genomen vindt de commissie dat uit het voorstel onvoldoende duidelijk wordt wat het programma concreet behelst, waar het toe leidt en hoe het van meerwaarde is op de doelstellingen van de regeling.

Kijkend naar de criteria van de regeling beoordeelt de commissie de artistieke en maatschappelijke waarde van het activiteitenprogramma als bijna voldoende. De relevantie van de gekozen thematiek voor het vakgebied vindt ze daarentegen niet overtuigend. De mate van divers publieksbereik en de consistentie in doel en opzet van de aanvraag is in de ogen van de commissie onvoldoende.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur deze aanvraag niet te honoreren. Ze meent, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat het voorgestelde activiteitenprogramma voor 2021 onvoldoende aansluit op de doelstellingen van de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma.